

דצמבר

פירושים על פרשת השבוע

רבנו נחמן

מברסלב

רבנו נחמן מברסלב פירושים על פרשת "תצוה"

ואתה תצוה

(שמות כז, כ)

וזה (שמות כז, כ): ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך וכו'. ויקחו אליך דיקא, כי משה הוא כלל התורה בחינת הצדיק האמת שיכול לעורר ולהאיר שרשי נשמות שבתורה שעל-ידי זה מביא הארה לכל אדם שמשם נדלקין שבע קני המנורה שהם בחינת כלל נשמות ישראל שכלולים בשבעה פתות. וזהו: ואתה תצוה את בני ישראל. 'תצוה' לשון צוה וחתהברות, הינו שאתה תצוה ותחבר ותיחד את בני ישראל, דהינו שרשי נשמותיהם שבתורה כדי שיגיע הארה על כל אחד. ועל ישראל מכל: ויקחו אליך שמן זית זך, כי הם צריכין להתעורר מלמטה, על-כן צריך כל אחד לקח ולהביא להצדיק בחינת שמן זית זך, הינו בחינת הטוב שבדעתו ומחו שנקרא שמן משחת קדש, כי עקר הברור על-ידי הדעת, כי בלא במחשבה אתברירו (כי הכל מתברר במחשבה) (זהר פקודי רנד): וצריך כל אחד לראות לקח בחינת שמן זית זך, הינו הנקדה טובה שבדעתו שנמצא בו עדין, כי אפלו בפושעי ישראל עדין נמצא בו איזה נקדה טובה שהוא בחינת שמן זית זך שצריך להכין עצמו להביאו להצדיק על-ידי שיכריח עצמו לעסק בתורה ותפלה ומצוות. וכל פונתו יהיה כדי שיהיה נתפס בו אור הצדיק כדי שתהיה נשמתו נדלקת ומאירה כמו נר ממש בבחינת נר ה' נשמת אדם.

וזהו: כתית למאור, 'כתית' דיקא, כי צריכין לבטש ולכתת הגוף ולסבל כמה יגיעות גדולות וכמה מיני מרירות עד שיזכה שיוכל האור לתפס בנשמתו בבחינת אעא דלא סלק בה נהורא מבטשין לה גופא דלא סלק בה נהורא דנשמתא מבטשין לה ועץ שלא שולט בו האור בועטים בו, גוף שלא שולט בו אור הנשמה בועטים בו, כמו שאיתא בזהר הקדוש (חלק ב קסה). וכן מבאר במדרש בפרשה זאת (שמות רבה לו, א): שבשביל מה נמשלו ישראל לזית, אלא מה הזית הזה עד שהוא באילנו מנגרין אותו ואחר כך מורדין אותו מן הזית ונחבט, ומשחובטין אותו

מעלין אותו לגת ונותנין אותן במטחן ואחר כך מוחנין אותן ואחר כך מקיפין אותן בחבלים ומביאין אבנים ואחר כך נותנין את שמן כף ישראל וכו'. הינו שצריכין לסבל כמה וכמה מיני יגיעות גדולות עד שזוכין להפשיט מעצמו הכנדים הצואים שמהם כל המגיעות כדי שיהיה נתפס בו הארת הצדיק בבחינת כתית למאור. (לקוטי הלכות - הלכות בציעת הפת ה' - כ"ד)

להעלות נר תמיד

(שמות כז, כ)

שרש הנשמה הוא בחינת רצון, ועל כן נקראת נפש מלשון רצון. ותקף הרצון הוא כמו נר דולק פי האהבה והרצון בוער להשם יתברך ברשפי שלהבת י"ק שממנו מדליקין כל הנרות הקדושים בחינת לאנהרא בוצינין ולאדלקא שרגין ולהאיר המאורות ולהדליק הנרות] שזה בחינת אור הנשמה שנקראת נר, ואור הנר הזה הוא יכול להאיר בכל מיני חשך וצלמות בתוך עצם גשמיות הגוף והעולם הזה הנקרא חשך. כי איד שהוא אף על פי כן לבו בוער עדין ברשפי אש וכו' להשם יתברך אשר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וכו'. והנה יש שבע מדות דקדשה וכן להפך, והאדם בא לזה העולם להתנסות בזה שיעבר עליו כמה מיני חשך הכלולים בשבעה, שזה בחינת שבעה מדורי גיהנם שהאדם נענש בהם חס ושלום, כשלא עמד בנפיו ונכשל בהם בחינת ושבעה עדין יחלפון עלוהי ושבעה זמנים יעברו עליו. ובפרט מי שרוצה להתחיל לכנס בעבודת ה' שאזי מתגבר עליו הפעל דבר יותר ויותר ובהכרח שיעבר עליו כמה וכמה מיני חשך כמעט בלי שעור והפל כלול בבחינת שבעה נפילות בחינת שבעה יפל צדיק וכו' וכל קיומו בכל מיני נפילות הוא על-ידי הרצון דקדשה, הינו להתחזק בכל מה שעובר עליו לבלי להניח את הרצון דקדשה ולהתחיל בכל יום מחדש ברצונות חזקים להשם יתברך. ואזי הרצון דקדשה מאיר לו כמו נר ממש שמאיר בכל מיני חשך שבעולם. וזה בחינת שבעת הנרות של המנורה להאיר בכל מיני נפילות שהם בחינת שבעה בניל, ולזכות לתורה ותפלה שהם גם כן בחינת שבעה כמבאר בפנים. אבל אי אפשר

וַיִּקְחוּ אֱלִידָה שֶׁמֶן זַיִת זָךְ

(שמות כז, כ)

צָרִידָה הָאָדָם לִכְוֹן דַּעְתּוֹ תָּמִיד בְּפֶרֶט בַּעַת עוֹסְקוֹ בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ אֵלָיו הַהֲאָרָה מֵהַצַּדִּיק הַאֲמֵת שֶׁעוֹסֵק תָּמִיד לְעוֹרֵר וּלְהַאִיר שְׂרָשֵׁי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי עוֹסְקוֹ בַּתּוֹרָה. כִּי אִף עַל פִּי שֶׁהַצַּדִּיק עוֹסֵק לְהַבִּיא הַאָרָה וְהַתְּעוֹרְרוֹת אֲפִלּוּ לְפוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, אִף עַל פִּי כֵן צָרִיכִין לְזַהֵר אֶתְעוֹרוֹתָא דְלִתְתָא גַם כֵּן. וְכֹל מִה שֶׁהָאָדָם מִכְוֵן דַּעְתּוֹ לְזַהֵר בְּיוֹתֵר וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּיוֹתֵר, בּוֹדָאֵי נִמְשָׁךְ אֵלָיו הַהֲאָרָה בְּיִתֵּר שְׂאֵת, עַד שִׁזְכָּה לְשׁוֹב לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁלְמוֹת. וְצָרִידָה כָּל אֶחָד לְרֹאוֹת לִקַּח בְּחִינַת הַנִּקְבָּה טוֹבָה שֶׁבְּדַעְתּוֹ שֶׁנִּקְרָאת שֶׁמֶן זַיִת זָךְ, וּלְהַבִּיאָה לְצַדִּיק עַל יְדֵי שִׁזְכָּרִית עֲצָמוֹ לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת (בְּבַחֲבִינַת וַיִּקְחוּ אֱלִידָה שֶׁמֶן זַיִת זָךְ אֱלִידָה דִּיקָא), וְכֹל כּוֹנְנָתוֹ יְהִיָּה כְּדִי שִׁיְהִיָּה נִתְפָּס בּוֹ אֹרֵר הַצַּדִּיק, כְּדִי שֶׁתְּהִיָּה נִשְׁמָתוֹ נִדְלָקֵת וּמֵאִירָה כְּמוֹ נֵר מִמֶּשׁ בְּבַחֲבִינַת נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. אִךְ צָרִיכִין לְזַהֵר לְבַטֵּשׁ וּלְכַתֵּת הַגּוֹף בְּבַחֲבִינַת כְּתִית לְמֵאוֹר, כְּמֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ "לֵךְ גּוֹפָא דְלֵא סְלִיק בֵּיה נְהוּרָא דְנִשְׁמָתָא מְבַטְשִׁין לִיה. כִּי צָרִיכִין לְסַבֵּל כְּמָה יְגִיעוֹת גְּדוּלוֹת וּמְרִירוֹת גְּדוּל עַד שֶׁזּוֹכִינֵן לְהַפְשִׁיט מֵעֲצָמוֹ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים בְּשִׁלְמוֹת. אִךְ עֵקֶר בְּטוֹל הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים הַנִּזְלֵה הוּא עַל יְדֵי שִׁיעֵסֵק בַּתּוֹרָה תָּמִיד בְּכָל יוֹם, וְאִם חוֹזְרִין וּמֵתַנְבְּרִין עָלָיו חֵם וְשִׁלּוּם אֲזִי יִתְנַבֵּר כִּנְגְדָם בְּיוֹתֵר לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, וְאִזּוֹ הַמֵּאוֹר שֶׁבָּהּ בּוֹדָאֵי תַחֲזִירוֹ לְמוֹטָב. (לְקוֹטֵי הַלְכוֹת - הַלְכוֹת בְּצִיעַת הַפֶּת ה' - אוֹתוֹת כ"ב כ"ד כ"ה לְפִי אוֹצֵר הִירָאָה - צַדִּיק - ל"ז)

בְּאַחַל מוֹעֵד מַחֲוִין לְפָרְכַת

(שמות כז, כא)

וְזֶה בְּחִינַת מִצְוֹת הַדְּלָקֵת נְרוֹת הַמְּנוֹרָה, וְזֶהוּ בְּחִינַת הַדְּלָקֵת נֵר הַנְּבִיָּה, כִּי בְּכָל־לַיּוֹת נִקְרָאִים כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר הַצַּדִּיק חַי עַל פְּנֵי הָאָדָמָה נִקְרָא בְּחִינַת יוֹם. וְאַחֲרֵי־כֵן בְּשִׁנְסַתְלַק הוּא בְּחִינַת לִלְיָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמִיתַת יֵאֱשִׁיָּהוּ: בְּיוֹם בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ בְּצַהָרִים וְכוּ'. הֵינּוּ כִּי בְזִמָּן שֶׁהָיָה הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שָׂאֵז הָיָה עֵקֶר הָאָרֶץ הַמַּחֲוִין בְּיָדוֹעַ וְאִזּוֹ הָיָה עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה וְכוּ'. אֲבָל גַּם אִזּוֹ הָיָה עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחֲוִין וְהַתּוֹרָה בְּיוֹם וְסִמוּךְ לְלִילְיָה הָיוּ צָרִיכִין לְהַדְּלִיק נְרוֹת הַמְּנוֹרָה, דְּהֵינּוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, שֶׁהוּא הַדַּעַת, לְהַמְשִׁיכוֹ מֵהַתּוֹרָה שֶׁקָּבְלוּ בְּיוֹם לְהַדְּלִיק בּוֹ כָּל הַנְּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּלִילְיָה כְּדִי שִׁיֵּאִירוּ הַנְּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּלִילְיָה, דְּהֵינּוּ שְׁנֵם בְּלִילְיָה יֵאִיר עָלֵינוּ אֹרֵר הַתּוֹרָה שֶׁקָּבְלָנוּ בְּיוֹם עַל־יְדֵי שֶׁדְּלָקְנוּ מִשָּׁם הַנְּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת

לְזַכּוֹת לְזַהֵר כִּי אִם עַל־יְדֵי שֶׁמְקַשְׂרִין אֶת עֲצָמוֹ לְצַדִּיקֵי אֲמֵת שֶׁהֵם בְּחִינַת מִשָּׁה שֶׁנִּסְתַּלַּק בְּרַעֲוֵא דְרַעֲוִין בְּרַעֲוִין שֶׁבְּרַעֲוִנוֹת וְהוּא מְכַנֵּים תַקְוָה הַרְצוֹן דְּקַדְשָׁה בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד אֲפִלּוּ אִם נָפַל לְמַקּוֹם שֶׁנָּפַל חֵם וְשִׁלּוּם, הוּא מְכַנֵּים בּוֹ גַם כֵּן שִׁיתְנַבֵּר בְּתַקְוָה הַרְצוֹן הַטוֹב וְעַל־יְדֵי זֶה הוּא מַעֲלֵהוּ מִשְׁמַד לְרַעֲוִין. (לְקוֹטֵי הַלְכוֹת - הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַשַּׁחַר ה' - מ"ד לְפִי אוֹצֵר הִירָאָה - רַעֲוִין - ד')

שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כְּתִית לְמֵאוֹר

(שמות כז, כ)

וְזֶה בְּחִינַת כָּל שְׁעוֹרֵין שֶׁל תּוֹרָה בְּכוֹזֵת, וְכֹל שְׁעוֹר אֲכִילָה הוּא בְּכוֹזֵת וְכֵן לְעִנְיֵן בְּרַכַּת הַמְּזוּזִין וּבְרַכַּת אַחֲרֹנָה הַשְּׁעוֹר הוּא בְּכוֹזֵת. כִּי זַיִת שֶׁמֶן הוּא מוֹרָה עַל בְּחִינַת גּוֹף וְנַפְשׁ שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁכְחָה וְזַכְרוֹן וְכוּ'. כִּי אִיתָא שְׁזִיתִים הֵם מְבִיאִין לְשִׁכְחָה. וְשֶׁמֶן הַיּוֹצֵא מֵהַזִּיתִים הוּא לְהַפְּךָ, כִּי שֶׁמֶן הוּא מְסַגֵּל לְזַכְרוֹן כְּמוֹכָא. נִמְצָא, שְׁזִית וְשֶׁמֶן הַמְּלַבֵּשׁ בְּתוֹכָהּ הֵם בְּבַחֲבִינַת שִׁכְחָה וְזַכְרוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת גּוֹף וְנַפְשׁ וְכוּ'. וְהַנְּפֵשׁ בְּחִינַת זַכְרוֹן הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה, בְּחִינַת דַּעַת וְכוּ'. וְעַל־כֵּן כָּל הַשְּׁעוֹרֵין שֶׁל תּוֹרָה בְּכוֹזֵת, כִּי הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת נַפְשׁ בְּחִינַת זַכְרוֹן הוּא בְּבַחֲבִינַת זַיִת שֶׁמֶן. כְּמוֹ שֶׁשֶׁמֶן הַמְּלַבֵּשׁ בְּהַזִּית שֶׁהוּא בְּחִינַת זַכְרוֹן הַמְּלַבֵּשׁ בְּהַשְׁכָּחָה בְּחִינַת נַפְשׁ הַמְּלַבֵּשׁ בְּהַגּוֹף.

וְכְמוֹ שֶׁאֵי אֲפֹשֶׁר לְגַלוֹת וְלְהוֹצִיא הַשֶּׁמֶן לְמֵאוֹר מֵהַזִּית כִּי אִם עַל־יְדֵי כְּתִישָׁה שִׁכּוֹתִישִׁין וְכוֹתִיתִין הַזִּיתִים לְהוֹצִיא מֵהֶם הַשֶּׁמֶן, כְּמוֹ כֵּן מִמֶּשׁ אִי אֲפֹשֶׁר לְגַלוֹת הַתּוֹרָה וְהַנְּפֵשׁ וְהַזַּכְרוֹן וְכוּ' כִּי אִם עַל־יְדֵי שִׁכּוֹתִישִׁין וּמְכַתִּיתִין הַגּוֹף שֶׁעַל־יְדֵי זֶה כּוֹתִישִׁין וּמְשַׁבְּרִין הַסְּכָלוֹת שֶׁל הַחֹמֶר וּמְבַטְלִין וּמְכַנִּיעִין הַשְּׁכָחָה. וְאִזּוֹ נִתְגַּלָּה אֹרֵר הַנְּפֵשׁ וְהַתּוֹרָה וְהַזַּכְרוֹן מֵתוֹךְ הַגּוֹף וְהַשְּׁכָחָה וְכוּ', כִּי נִתְבַטַּל הַגּוֹף וְהַשְּׁכָחָה לְגַבֵּי הַנְּפֵשׁ וְהַתּוֹרָה וְהַזַּכְרוֹן וְכוּ'. וְכְמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: אִין הַתּוֹרָה מֵתְקַיְמַת אֲלָא בְּמִי שֶׁמְמִית עֲצָמוֹ עָלֶיהָ, כִּי צָרִידָה לְהַמִּית עֲצָמוֹ עַל הַתּוֹרָה לְכַתֵּת וּלְשַׁבֵּר הַגּוֹף. וְאִזּוֹ דִּיקָא נִתְגַּלָּה הַתּוֹרָה וְהַנְּפֵשׁ וְהַזַּכְרוֹן וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת: שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כְּתִית לְמֵאוֹר. בְּחִינַת מִה שֶׁכְּתוּב בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ: אֲעָא דְלֵא סְלִיק בֵּיה נְהוּרָא מְבַטְשִׁין לָה גּוֹפָא דְלֵא סְלִיק בֵּיה נְהוּרָא דְנִשְׁמָתָא וְכוּ'. נִמְצָא, שְׁזִית וְשֶׁמֶן הוּא בְּחִינַת גּוֹף וְנַפְשׁ וְכוּ'. וְעַל־כֵּן כָּל שְׁעוֹרֵין שֶׁל תּוֹרָה בְּכוֹזֵת, כִּי כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה דִּיקָא עַל־יְדֵי גּוֹף וְנַפְשׁ דְּהֵינּוּ כְּשֶׁהַנְּפֵשׁ מְלַבֵּשׁ בְּגוֹף אִזּוֹ עֵקֶר קִיּוֹם הַתּוֹרָה, כִּי עֵקֶר הַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה וְהַנְּפֵשׁ הוּא מֵתוֹךְ הַגּוֹף דִּיקָא בְּבַחֲבִינַת כְּתִישׁוֹ הָאֹרֵר מִן הַחֲשֵׁךְ וְכוּ', כְּמוֹכָא. (לְקוֹטֵי הַלְכוֹת - הַלְכוֹת בִּירְכַת הַפְּרוֹת ג' - ד')

של המנוחה, כי עקר הארת נרות המנוחה נמשכין מבחינת אור התורה כמו שכתוב באהל מועד מחוץ לפרכת העדת יערך אתו וכו'. שגרות המנוחה צריכין שיהיו ערוכים כנגד ארון העדות ששם התורה, כי משם הם מאירין בכל לילה, דהינו מהתורה שקבלו ביום. וכן בכלליות העולם שכל ימי הצדיק הוא בחינת יום ואז עקר המשכת הדעת והתורה שהמשיך עלינו. ואחר הסתלקותו שהוא בחינת לילה ואז נסתמו תרעין [שערים] דגן ערן ונסתלק הדעת אף אנו מחיין עצמנו בהתורה שהמשיך עלינו ביום, דהינו בחיים חיותו, כי הצדיקים הגדולים, שהם בחינת משה, הם ממשיכין הדושי תורתם על ידי עלית הנפשות (עיין לקוטי מוהר"ן א' - סימן י"ג), והם ממשיכים התורה ממקום עליון נורא ונשגב כזה בשכל נפלא כזה עד שיש כח בתורתם להשיב ולהחיות כל הנפשות שיעסקו בתורתם לנצח, כי התגלות תורתם היה על ידי שהעלו הנפשות כנ"ל, ובגדל כחם העלו גם את כל הנפשות העתידין לבוא בבחינת ולא אתכם לבדכם וכו', כי את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה. והמשיכו התורה בקדשה כזאת עד שכל מי שיעסק בתורתם תאיר לו התורה לצאת מחשכת אפלתו בבחינת נר לרגלי דברך ואור לנתיבותי. כי על ידי עסקו בהתורה חוזר ונתחדש נפשו בבחינת עבור מחמת שזאת התורה נמשכת מעלית התחדשות הנפשות את אשר ישנו פה ואת וכו'. וזה בחינת טעמה כי טוב סתרה לא יכבה בלילה נרה, שאפלו בלילה, דהינו אחר הסתלקותו לא תכבה נרו לעולם ועד מחמת שסחורתו, דהינו תורתו טובה מאד בחינת טעמה כי טוב סתרה וכו', כי המשיך תורתו בשכליות כאלה, שעל ידי זה תורתו יש לה כח להאיר גם בלילה ולא תכבה נרו לעולם ועד. (לקוטי הלכות - הלכות אבידה ומציאה ג' - ה')

ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך

לכבוד ולתפארת

(שמות כח, ב)

... ועל-כן הכהן שהיה צריך לכפר עונות ישראל על-ידי עבודתו היה צריך ללבש בגדי כהנה לכפר ולתקן פנים הבגדים הצואים. ועקר פנים הבגדים הצואים הוא על-ידי גאות וכבוד. ועל-כן נוגע עקר הפנים והכבוד בהבגדים כי עקר הגאות הוא בבגדים שששרשם הם גבוהים מאד בחינת ה' מלך גאות לבש, וכשפוגם כזה חס ושלוש על-ידי עונותיו ונפול לגאות וכבוד דסמרא אחרא של תאוות והבלי עולם הזה עקר פנים הגאות הוא בהבגדים כנראה בחוש כמה וכמה אובדים עולמם על-ידי רדיפתם אחר

בגדים ותכשיטים וכו' וכמו שאמר אדוננו מורנו ורבנו ז"ל על פסוק ותתפשטו בבגדו וכו'. ועל-כן היה הכהן הגדול לבוש בבגדים יקרים מאד שהיו כלולים בהם כל הגוונים שהם זהב ותכלת וארגמן וכו' ועל כלם החושן ואפוד שהיה בהם אבנים טובות יקרות מאד ועליהם היו חקוקים שמות בני ישראל שיש בהם חמשים אותיות שהם בחינת כלל אותיות התורה שכלולים בחמשים שערי בינה, כי קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל בלא חד. והכהן הגדול נשא כל זה על לבו כדי להעלות ולתקן כל תאוות הנגידות והעשירות ששם עקר אחיות הגאות. ובעונותינו הרבים כשהתגברה מלכות הרשעה והגלו את ישראל ותפסו בגלות גם את בגדי כהן הגדול ונתלבשו בהם סברו שיש להם כח לכלות את ישראל לנמרי. והעקר על-ידי שיכניסו בהם תאוות העשירות לחמד לבגדי כבוד ולתכשיטין של אבנים טובות ויקרות מאחר שאין לנו כהן הגדול לתקן כל זה אדרבה הסמרא אחרא נתלבשה בהם. ובאמת היתה עת צרה גדולה. אבל חסדי ה' כי לא תמנו וכו' וממשלתך בכל דור ודור. ושלא אז את מרדכי שהכניס בישראל לבלי ליאש את עצמן מן הרחמים בשום אופן וזעקו כלם אל ה' יתברך בכל לב ולבשו שק ואפר. ומאסו בכל בגדים יקרים של תאוות עולם הזה שהם בחינת בגדים צואים ממש ועל-ידי זה נתהפך הדבר ותלו את המן על העץ הגבה חמשים ומרדכי הוציא ממנו כל העשירות אל הקדשה כמו שכתוב ותשם את מרדכי על בית המן ואז ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וכו' בחינת תכלת שבציצית שהם בחינת תקון הבגדים. וכן באסתר כתוב ותלבש אסתר מלכות כי זה עקר התקון, עד שזכו על-ידי זה אחר כך לבנות הבית המקדש ולהחזיר הבגדי כהנה למקומן ולקדשתן. ועל-כן נזכר ענין הבגדים הצואים בפסוק בענין יהושע כהן גדול כי הוא היה הראשון שהיה צריך לשמש בבית שני ומחמת תקף הגלות נכשלו בניו עד שנגעו פנים הבגדים צואים גם אליו. על-כן היה כל תקון הגאולה על-ידי תפלת הצדיקים שהם אנשי כנסת הגדולה שהתפללו אז ועסקו לתקן זאת עד שפעל זכריה הנביא להסיר הבגדים הצואים מעליו ולהלביש אותו מחלצות. (לקוטי הלכות - הלכות ערלה ה' - י"ג)

ונשא אהרן את משפט

בני ישראל על לבו

(שמות כח, ל)

עקר הגאות וההתנשאות הוא בענין הממון והחפצים והעשירות של האדם, וכנראה בחוש, שרבים

וּנְקִדָּשׁ בְּכַבּוּדִי

(שמות כט, מג)

צִרְיָד לְהַתְנַרְא וּלְפָחוּד מִן הַכְּבוֹד, כִּי כְבוֹד הוּא סִפְנָה גְדוֹלָה, סִפְנוֹת נְפִשׁוֹת, כִּי הוּא דָן אֶת כָּל הַדִּינִים, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תהלים כד): מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, כִּי כְבוֹד הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, תֵּדָן אֶת הַכֹּל. וְאִזִּי הַכֹּל חוֹקְרִים וְשׂוֹאֲלִין: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד; אִם הוּא רְאוּי לְזֶה. וְזֶה שְׁכָתוֹב (שמות כט): וּנְקִדָּשׁ בְּכַבּוּדִי – אֵל תִּקְרִי: בְּכַבּוּדִי, אֱלֹהִים: בְּמִכְבְּדֵי (זבחים קטו), כִּי עַל-יְדֵי הַכְּבוֹד יוּכַל לְגַרֵם לוֹ מִיְתֵה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִזִּי הוּא נִשְׁקָל בְּמֵאזְנוֹיִם, אִם, חֵס וְשְׁלוֹם, יִפְגַּם בְּהַכְּבוֹד כְּחוֹט הַשְּׁעָרָה, שְׁלֹא יִקְבְּלוּ כְּמוֹ שְׁצִרְיָד, אִזִּי, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי חוֹבָה מְכַרְעֵת. וְזֶה נִקְרָא: מֵאֲזֵי צִדְקָה (ויקרא יט), כִּי צִדְקָה מַלְכוּתָא קְדִישָׁא, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד, מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּנִל. וְהֵינּוּ מֵאֲזֵי צִדְקָה, כִּי אִזִּי נִשְׁקָל בְּמֵאזְנוֹיִם. (לקוטי מוהר"ן א' – סימן קל"א)

וּבְהַעֲלוֹת אֶהְרֵן אֶת הַנִּירוֹת

(שמות ל, ח)

וְזֶה בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (משלי י'): כִּי נֵר מַצְוָה וְתוֹרָה אֹר וְכַמוֹבָא. וְזֶה בְּחִינַת נֵר הַמַּעֲרָבִי, שֶׁהוּא עֵדוּת לְכָל יִשְׂרָאֵל, כִּי מִמֶּנּוּ הָיָה מִתְחִיל וְבוּ הָיָה מְסִים (מנחות פו:). כִּי כָּל בְּחִינַת הַתּוֹרָה שְׁלֵנוּ הוּא רַק כְּמִדְּלִיק נֵר שְׂאִינּוּ עוֹשֶׂה בְּלוֹם, רַק שְׁלוֹקֵחַ נֵר וּמִדְּלִיק בּוֹ נִירוֹת אַחֲרִים לְאֵלִפִים וּרְבֻבוֹת כְּמוֹ שִׁירְצָה. וּבִאֲמַת אִם לֹא הָיָה לוֹ אֵלּוֹ הַנִּירוֹת אוֹ הַדְּבָרִים שְׁמִדְּלִיקוֹן, בְּנִדְאִי לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לוֹ לְהַדְּלִיק אֲבָנִים וְעֶפֶר. וְכֵן אִם לֹא הָיָה לוֹ נֵר לְהַדְּלִיק מִמֶּנּוּ, אוֹ אִיזָה דְבָר לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֵשׁ, בְּנִדְאִי גַם בֵּן לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לוֹ לְהַדְּלִיק. נִמְצָא, שֶׁהַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ הָאֵשׁ וְהַנֵּר וְהַשֶּׁמֶן וְהַפְּתִילָה, הַמְּדִלִיק וְהַנְּדִלֵק, הַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאֶהְרֵן עַל-פִּי-בֵן אִם לֹא יַעֲשֶׂה הָאָדָם הַמַּעֲשֵׂה כָּל שֶׁהוּא, לִקַּח הַנֵּר וְלְהַדְּלִיק בּוֹ אַחֲרִים, בְּנִדְאִי לֹא יִהְיוּ נִדְלָקִים מֵעֲצָמָם, כִּי כִּף בָּרָא הוּא יִתְבָּרַךְ הַבְּרִיאָה, שֶׁהַכֵּין הַכֹּל כְּאֲשֶׁר לְכָל בְּחִינָתוֹ, וְאֶהְרֵן עַל-פִּי-בֵן רוֹצֵה דוֹקָא שְׂאֵנְחֵנוּ נַעֲשֶׂה וְנִגְמַר עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה וְהַנֵּר מִלְמַטָּה, אֶהְרֵן עַל-פִּי שְׁבִאֲמַת הַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם אֵת הוּא יִתְבָּרַךְ הוּא בְּבְחִינַת הַדְּלִיקָה וְהַאֲרַת אֹר הַנְּשָׂמָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ: אֵעָא דְלֹא סְלִיק בִּיהַ נִירָא מִבְּטָשִׁין לִיהַ, גִּנְפָא דְלֹא סְלִיק בִּיהַ גְּהוּרָא דְנִשְׁמָתָא וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת נֵר הַמַּעֲרָבִי שֶׁהוּא עֵדוּת שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי מִמֶּנּוּ הָיָה מִתְחִיל וְבוּ הָיָה מְסִים, הֵינּוּ שֶׁהַתְּחִלָּה וְהַסִּיוֹם הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְבַד, כִּי נֵר הַמַּעֲרָבִי הָיָה דוֹלֵק בְּנֵם, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (יומא לט).

אוֹבְדִים עוֹלָמָם עַל-יְדֵי תַאֲוֹת מְמוֹן, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי הַנְּסוֹת וְהַנְּאֹוֹת וְהַכְּבוֹד, שְׁכָל אֶחָד רוֹצֵה לְהַתְנַהֵג לְמַעַלָּה מִמְּדִרְגָתוֹ. וְעַקֵּר פְּגַם הַנְּאֹוֹת הוּא נוֹגַע בְּהַבְּנָדִים בְּיוֹתֵר, מַחֲמַת שֶׁהַבְּנָדִים בְּשִׁרְשָׁם הֵם גְּבוּהִים מְאֹד, בְּחִינַת "הוּא מֶלֶךְ נְאֹוֹת לְבָשׁ", וְכַשְׂפוּנִים בְּזֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו וְנוֹפֵל לְנְאֹוֹת וְרִדִּיפַת הַכְּבוֹד דְּסִטְרָא-אַחֲרָא שֶׁל תַּאֲוֹת וְהַבְּלִי עוֹלָם הוּא, אִזִּי עַקֵּר פְּגַם הַנְּאֹוֹה עַל-פִּי-רַב הוּא בְּהַבְּנָדִים, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ כְּמָה וְכְמָה אוֹבְדִים עוֹלָמָם עַל-יְדֵי רִדִּיפַתָם אַחֵר בְּנָדִים וְתַכְשִׁיטִין, וְכַמְבָּאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר עַל פְּסוּק: "וְתַתְּפֹשֶׁהוּ בְּבִגְדוֹ". וְכָל הַפּוֹגְמִים בְּזֶה הוּא בְּחִינַת עוֹוֹת הַמְּשַׁפֵּט, כִּי צִרְיָד כָּל אָדָם לְפִי מְדִרְגָתוֹ וְלְפִי מַעְמָדוֹ לְזֶהר מְאֹד לְכָלכָּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפֵּט וְלְהַתְנַהֵג בְּבִיתוֹ כְּרְאוּי לוֹ, וְלֹא לְחַמֵּד וְלְהַתְנַהֵג מִה שְׂאִין רְאוּי לוֹ, וְלְהַסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבָר רַק עַל הַתְּכַלִּית, שִׁינְיַע מְזַה כְּבוֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלְכַבֵּל נְאֹוֹת וְכַבּוּדוֹ שֶׁל עֲצָמוֹ לְגַמְרִי. וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת "יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפֵּט", וְמִי שְׂפוּנִים בְּזֶה הוּא בְּחִינַת עוֹוֹת הַמְּשַׁפֵּט. וְהַכֵּהֵן הַגְּדוֹל הָיָה עוֹסֵק בְּהַשְׂמוּנָה בְּנָדִים שֶׁלוֹ שֶׁהָיָה לוֹבֵשׁ, שֶׁהָיָה יְקָרִים מְאֹד, וְעַל כֵּלָם הַחֲשֵׁן וְהַאֲפוּד שֶׁהָיָה בָּהֶם אֲבָנִים טוֹבוֹת יְקָרוֹת מְאֹד, וְהַכֵּהֵן הַגְּדוֹל נִשְׂאָ כָּל זֶה עַל לְבוֹ לְתַקֵּן בְּזֶה תַאֲוֹת הַנְּגִידוֹת וְהַעֲשִׁירוֹת, שֶׁשֵּׁם עַקֵּר אַחֲזִיזוֹת הַנְּאֹוֹת, שֶׁעַקֵּר אַחֲזִיזוֹתָהּ הוּא בְּהַבְּנָדִים. וְזֶה בְּחִינַת חֲשֵׁן הַמְּשַׁפֵּט שֶׁנִּשְׂאָ עַל לְבוֹ, לְתַקֵּן בְּזֶה עוֹוֹת הַמְּשַׁפֵּט, וְאֶהְרֵן עַל-פִּי-בֵן גַּם הַכֵּהֵן הַגְּדוֹל, בְּשַׁעֲה שְׁנֹכְנֵם לְפָנָי וּלְפָנָי הָיָה צִרְיָד לְפִשְׁט בְּגָדֵי הַזָּהָב וְנִכְנֵם רַק בְּבִגְדֵים לְבָנִים, שֶׁזֶה בְּחִינָה, שְׂאֵפְלוּ הַכֵּהֵן הַגְּדוֹל שֶׁלְבָשׁ בְּנָדִים יְקָרִים אֵלּוֹ, שִׁישׁ בָּהֶם זָהָב וְאֲבָנִים טוֹבוֹת, בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה בְּנִל, אֶהְרֵן עַל-פִּי-בֵן לְפָנָי וּלְפָנָי, בְּמִקּוֹם תְּכַלִּית הַקְּדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה, אֲסוּר גַּם הוּא לְכַנֵּם בָּהֶם, כִּי שֵׁם נִתְבַּטַּל הַעֲשִׁירוֹת וְחַמְדַּת הַזָּהָב וְהַאֲבָנִים טוֹבוֹת לְגַמְרִי, וְאִי אֲפָשֶׁר כִּי אִם בְּבִגְדֵים לְבָנִים לְגַמְרִי, שֶׁהֵם עַקֵּר תְּכַלִּית שְׁלֵמוֹת הַתְּקוּן הַעֲלִיוֹן, בְּבְחִינַת "בְּכָל עַת יִהְיוּ בְּנִדְיָד לְבָנִים". וְזֶה רְמוֹן, שְׂאֵפְלוּ הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שִׁיכּוּלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי זָהָב וְאֲבָנִים טוֹבוֹת וְכוּ', אֶהְרֵן עַל-פִּי-בֵן יֵשׁ גְּבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ, שֶׁשֵּׁם אֲסוּר לְכַנֵּם בְּזֶה, כִּי אִם בְּבְחִינַת בְּנָדִים לְבָנִים מִמֶּשׁ, וְשֵׁם עַקֵּר כְּפָרַת וְסְלִיחַת כָּל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל לְטַהֵר אוֹתָם בְּשְׁלֵמוֹת מַאֲחִיזוֹת הַבְּנָדִים הַצּוֹאִים, שֶׁעַקֵּר הַתְּנַבְּרוּתָם עַל-יְדֵי נְאֹוֹת וְכְבוֹד, כְּמְבָאָר בְּפָנִים. וְאִי אֲפָשֶׁר לְבָאָר הַכֹּל. וְהַחֲפִיץ בְּחִיִּים בְּאֲמַת יְבִין מְזַה הַרְבֵּה לְכַבֵּל נְאֹוֹתוֹ וְלְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפֵּט בְּנִל. (לקוטי הלכות – הלכות ערלה ה' – אותיות ז' ח' י"ג י"ד לְפִי אוֹצֵר הִירָאָה – גְּאוּה – כ"ד)

ועל-כן בודאי היה יכול הוא לתברך להדליק בעצמו את כל גרות המנורה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (מנחות פו): וכי לאורה הוא צריך וכו', אך צוה לנו והזהיר מאד על הדלקת גרות המנורה, להורות שאף-על-פי שהכל מאתו יתברך, אף-על-פי-כן אנו מחיבים על כל פנים להדליק את גרות המנורה. וזה יהיה נחשב להתעוררות שלנו, אף-על-פי שבאמת הכל מאתו יתברך, כי ממנו הוא מתחיל ובו היה מסים.

וזהו בחינת מעשה המנורה שהיה בלה מקשה, עד ירכה עד פרחה מקשה היא, דהינו שכלה נעשית מעשת אחד מראשה עד סופה עם כל הכפתורים והפרחים וכו', הכל נעשה מחתיכה אחת. עד שנתקשה משה הרבה איך לעשותה, ואמר לו ה' יתברך: הטל את העשת לתוך האש ותצא המנורה. הינו, שכל המנורה שהיא כלל הארת התורה, הוא רק מחתיכה אחת מנה ובה שבאמת נעשית מאליה, כי היה בלתי אפשר לאדם לעשותה, כי קשה וכבד להאדם שיתעורר ויאיר מעצמו, ואף-על-פי-כן צריכין לעשות המנורה למטה דיקא. ועל-כן באמת נתקשה משה הרבה על זה, כי סוד זה נוגע בשער החמשים, שבאמת הכל באשר לכל ממנו יתברך, ואף-על-פי-כן צריכין רק התעוררות ורצון ותשוקה אל האמת, וזה נחשב להתעוררות שלנו.

ועל-כן כל הקרבת הקטרת היה בשעת הדלקת המנורה והטבתה, כמו שכתוב (שמות לג): בהיטיבו את הגרות יקטירנה. ובהעלות אהרן את הגרות וכו'. כי קטרת, שהיא עקר בחינת תשובה פידוע, כי אחד עשר סמני הקטרת מכניעין סטרא דמותא, כל הסטרין אחרנין, ומעלין הקדשה מעמקי עמקי הקלפות פידוע, שזהו עקר בחינת תשובה. וכמו שכתוב בכתבי האר"י ז"ל, שיזהר לומר קטרת בכונה גדולה ויעיל לו לחזר בתשובה. נמצא שקטרת בבחינת תשובה, אבל עקר התשובה זוכין

בבחינת המנורה, שהוא בחינת אמירת תהלים, שכולל יחד אתערוותא דלתתא ואתערוותא דלעלא [התעוררות מלמטה והתעוררות מלמעלה] בקשר נפלא, מה שאי אפשר להבין ולהשיג כלל. וזהו בחינת מה שראה וזכרה סוד הגאולה שלמה על-ידי המנורה שראה, כמבאר שם בהפטרות בהעלותך ושבת הנכה שהוא (זכריה ד): ראיני מנורת זהב בלה ונגלה על ראשה וכו'. וכלל הענין, שהשמן היה נמשך מאליו כמו ממעין, כמו שכתוב: ונגלה על ראשה, וכמו שפרש רש"י שם. וס"ס שם: לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי וכו'. הינו כל ענין הנ"ל, שעקר התשובה, שהיא עקר הגאולה, הוא לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי וכו', כי הכל מאתו יתברך. והעקר תלוי בבחינה הנ"ל, שנגזרה שיהיה נמשך בחינת הארת שער החמשים כנ"ל, ששם כלולים יחד בקשר אחד אתערוותא דלעלא ואתערוותא דלתתא, שזה זוכין על-ידי אמירת תהלים והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו יתברך תמיד, יהיה איך שיהיה. ואז אף-על-פי שידע בעצמו שבודאי אינו יוצא ידי חובתו כלל, אף-על-פי-כן באמת זהו סוד נפלא שאי אפשר להשיג, כי נמשך משער החמשים שנמשך על שבעה קני המנורה, שהם כלולים כל אחד משבעה, בחינת: שבעה ושבעה מוצקות וכו', שכל זה סוד שבע שבתות תמימות שסופרין קדם יום החמשים, שהוא שבועות, שכל זה כלול באמירת תהלים שכולל כל החמשים שערי תשובה, שהם תשובתנו אליו ותשובתו אלינו, כולל בלם יחד, כי הכל אחד כנ"ל. ועל-ידי זה תהיה הגאולה על-ידי משיח צדקנו שהוא דוד. ועל-כן רמז הגאולה במעשה המנורה. (לקוטי הלכות - הלכות קריאת שמע ה' - י"ט)

שבת שלום

לאחינו כל בית ישראל
הוצאת חומשים עם פירוש
הלקוטי הלכות

במחיר הקרן
125 ₪ לסט (5 כרכים)

פרטים והזמנה: 054-8429006 (מאיר)